

En fortælling om tilblivelsen af den moderne velfærdsstat på godt og på ondt

Poul Duedahl og Maria Clement Hagstrup: Afvigernes ø
Med efterord af Poul Nyrup Rasmussen

I sommeren 2020 fandt man i en lade på Livø 12 kasser med hidtil ukendte dokumenter, som bidrager med helt nye og væsentlige vinkler på historien om Livø Anstalten. Denne bog fortæller på den baggrund historien om 743 mænd, som af vidt forskellige årsager blev anbragt på en ø midt i Limfjorden. Det er en kompleks historie, som indgår i historien om, hvordan vores socialpolitik blev formet.

Seksuelle afvigere, utilpassede unge, tyveknægte og sædelighedsforbrydere. Hvor gør man af mennesker, som er uønskede i normalsamfundet, fordi de stikker ud og stikker af?

Lægen Christian Keller havde en idé. Man placerer dem på en øde ø. I 1911 købte staten Livø i Limfjorden og indrettede en isolationsanstalt, som indtil 1961 husede 743 kriminelle, asociale og moralsk åndssvage mænd. Anbragt på ubestemt tid og på overlægens nåde. Mændene var afskåret fra omverdenen, ofte i årevis, og for mange var flugt, sterilisation eller kastration den eneste udvej.

Livø Anstaltens historie er fortællingen om en helt central side – og bagside – af velfærdsstatens og demokratiets danmarkshistorie. Den viser, hvordan et land for ikke længe siden behandlede sine afvigere. En enkelt blev senere far til en dansk statsminister.

Bogens efterord er skrevet af tidligere statsminister Poul Nyrup Rasmussen, hvis far som 15-årig blev sendt til Livø Anstalten.

Poul Duedahl er professor i historie på Aalborg Universitet og forfatter til en lang række kulturhistoriske bøger. Han har vundet prisen for Årets Historiske Bog tre gange.

Maria Clement Hagstrup er historiker og museumsinspektør på Vesthimmerlands Museum, som har Livø som en del af sit museale ansvarsområde. Sammen med Poul Duedahl stod hun i 2021/2022 bag museets velbesøgte særudstilling ANBRAGT - Livø Anstalten 1911-1961.

Poul Duedahl og Maria Clement Hagstrup:
Afvigernes ø
240 sider
Forlagets pris: 299,95 kr.
Udk. d. 22. februar 2023